

Returadresse
Lys og Salt, c/o: With,
Lavaløkka 9,
3442 Hyggen

Tror du på noe som ble skrevet for så lenge siden?

Av Sondre B. R. Øverby, teolog

Del 2

Vi så sist hvordan det blir en feilslutning å si at en må tvile på sannhetsinnholdet i Bibelens evangelier bare fordi de er gamle.

Men det at disse skriftene en gang var unge, overbeviser ikke alle: Historiene om Jesus ble jo fortalt muntlig en tid før de festet seg til pergamentet, og da blir det som med hviskeleken, sier noen - der et budskap blir fortalt fra den ene til den andre, og det forandrer seg litt for hver gang, helt til det er ugjenkjennelig. Ja, slik må det opplagt være: stadig flere fantastiske detaljer er kommet til, og over tid ble predikanten Jesus i folke-minnet transformert til Guds Sønn som kunne stå opp fra de døde. Og så ble det hele skrevet ned.

Men hviskeleken er likevel ikke riktig analogi: for der må en jo faktisk *hviske*, så bare *én* annen hører hva en sier - vedkommende får bare si det videre til *én* person, og en får høre budskapet bare *én* gang. Her tillater en for moro skyld dessuten gjerne *med vilje* at budskapet korrumpes *så raskt som mulig!*

Historiene om Jesus, derimot, står i sterk kontrast: disse ble fortalt til mange mennesker samtidig, og gjentatte ganger av

samme person - mottakerne snakket med hverandre, og hadde mulighet i flere *tiår* til å gå tilbake til opphavsmennene og undersøke at alt stemte. Menighetsledere la dessuten vinn nettopp på at budskapet skulle bevares intakt.

I hviskeleken snakker en etter hvert om at budskapet er for eksempel 20 ledd unna kilden - mens her kunne en hvilken som helst menighet som fikk besøk av en av apostlenes mange utsendinger, eller endog en av apostlene selv, ha det privilegium å befinne seg kun *ett* ledd unna - eller endog med direkte kontakt til kilden - før beretningen ble skrevet ned.

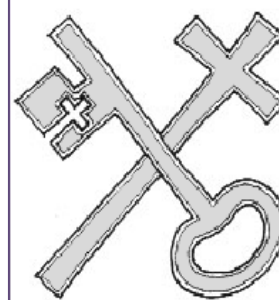
Nå sier kirkens tidligste tradisjon at evangeliene er skrevet ned av apostler og aposteldisipler, og det skulle vel gjøre kort prosess med hele spørsmålsstillingen. Men om noen ikke kjøper dette, hva sier vi da? Bærer nå evangeliene, rent litterært, noe faktisk *preg* av å befinne seg så få ledd unna historiens kilder som det jeg har skissert?

Det skal vi kunne lese litt mer om i neste nummer av *Lys og Salt*.

Gi en gave!

Kto: 1503 57 31706

ELISABETH MØLLER

Lys og salt

Meldingsblad for

Det evangelisk-lutherske stift i Norge.

Februar 2019. 14. årgang.

Abort, kvinnemyndighet og frigjøring

av biskop Thor Henrik With

De vil medvirke til at det skapes et nytt samtaleklima om «abort som etisk, menneskelig og politisk utfordring», bispemøtet i Den norske kirke. Derfor uttaler de seg til offentligheten 15. februar. For «kirkens argumentasjon» la «ikke til rette for en god dialog» i forbindelse med innføringen av selvbestemt abort på 1970-tallet, selv om hensikten var å «verne det ufødte liv».

Nå vil bispemøtet «forandre vår måte å snakke om abort på». De viser selv vei med velkjent nytale: til forskjell fra 70-tallets biskoper, omtaler de ikke fosteret som et menneske skapt i Guds bilde helt fra livets begynnelse. Det er bare «et liv med verdi og krav på vern». Men det har da andre levende skapninger også. Ved abort er det bare det abstrakte «svangerskapet» som «avsluttes», ikke et bittelite menneske som må dø. Menneskeverdet, som - helt riktig - er gitt av Gud, knyttes bare til funksjonsevnen som barn, ikke til det som skjer i utviklingen som foster. Slik blir felles identitet mellom foster og barn utydelig. Hva

fosteret har fått av Gud, sies aldri med klare ord. Når bispemøtet unnlater å sette sakssvarende ord på virkeligheten, blir det tydelige hva innbydelsen til en «fordomsfri og omsorgsfull samtale» innebærer: med omsorgsfullt nedjusterte formuleringer inviterer bispemøtet til å forandre vår forståelse av hva abort egentlig er.

Bispemøtet «erkjenner» at deres for-gjengere ikke har tatt inn over seg gravide kvinners situasjon og utfordringer. Etter en generaliserende kritikk av kirkens «manglende engasjement for kvinners frigjøring og rettigheter», nytaler de uformidlet om abort med retorikk vi kjenner fra agitasjon for fri abort, nasjonalt og internasjonalt. Uforvarende trer de slik inn i en tradisjon der sporene skremmer. Nettopp når biskoper og kirkefolk har omfavnet sin samtidige ideologier, eller tilpasset seg de rådende maktforhold, har de talt og handlet slik at en rystes og gremmes i ettertid. Eksempler kan hentes fra antikken og reformasjonstiden, eneveldet og koloni-

tiden - og hele forrige århundre.

Når bispemøtet fremstiller sine for-
gjengere og tidligere kirkegenerasjo-
ner, og sitt eget initiativ nå, høres mo-
raliserende overtoner. Men først når vi
tar Guds dom inn over oss selv, her i
livet, kan vi tale troverdig om andres
feilsteg. I stedet for å henfalle til ny-
kirkelig moralisering, må hver kirke-
generasjon ta inn over seg at den skal
dømmes etter Kristi ord, Den hellige
Skrift. Da skal dom felles over oss, vi
som utgjør vår generasjon, og over alle
generasjoner som var og som kommer.
Dømmes skal hardhet og dobbeltmoral,
flertallstilpasning og moralisering,
feighet og likegyldighet, kvinneunder-
trykking og manneforakt, ulov og fos-
terdrap. Det er nok å svare for. Men for
alle oss finnes frigjøring fra dommen,
gjennom Kristi soningsverk. Biskopers
ansvar er å lære sine menigheter dette.

I den nye måten å tale om abort på, er
det tydelig at nåtidens Dnk-biskoper
snakker annerledes enn de i tidligere
generasjoner. De fastholdt fosterets
krav på ukrenkelighet fra unnfangelsen,
og dets rett til å vernes av lov. Slikt står
ikke å lese i den ferske uttalelsen. Den
benytter seg av lavt presisjonsnivå og
tvetydige formuleringer. Det får noen

til å konstatere at kirken nå endelig har
godtatt selvbestemt abort, mens andre hev-
der at innholdet i biskopenes veiledning
ikke er forandret, bare måten det kommu-
niseres på. Tvetydige uttalelser som over-
gang til nye standpunkt er velkjent fra
Dnks nære fortid. Det peker mot at neste
uttalelse vil gi enda tydeligere legitimitet
til opinionens abortideologi.

Bispemøtet unngår å gjøre det tydelig at
der abort er aktuelt, krysses interessene
hos to mennesker: kvinnen og hennes
ufødte barn. Det ufødte barnets rettigheter
og menneskeverd gitt av Gud forplikter
kvinnen når hun står overfor muligheten
for å ta sitt barns liv - eller beskytte det, så
det får leve. Faktisk har det ufødte barnet
og kvinnen dermed også sammenfallende
interesser. Uunngåelige byrder og personer
med makt vil lede eller presse henne til
abort. Men forpliktelsen på det ufødte bar-
nets menneskeverd og rett til liv gir kvin-
nen verdighet og myndighet til å avvise
fristelsen selvbestemt. Når hun gjør det,
åpner en erfaring av eget verd og kvinne-
makt seg: Som fri og myndig kvinne gir
hun sin ufødte den barnefrigjøringen det
ikke kan leve uten: frigjøring fra døden i et
fosterdrap.

Det skal stå seg i dommen.

Kort sagt

Høyesteretts dom... bygger på en
løgn. Nemlig den løgn at det ufødte
liv ikke regnes som et menneske.

Børre Knudsen

La oss be!

Herre, vern våre minste små i mors liv
mot drap og skade! Og lær oss å elske
de menneskene du elsket inntil døden!

DET EVANGELISK- LUTHERSKE STIFT I NORGE (Delsin)

Biskop: Thor Henrik With
tlf.: 911 72 188
biskopwith@online.no

Kasserer: Paul Pedersen
tlf.: 976 50 811
paul.pedersen39@gmail.com

Menigheter

Balsfjord Valgmenighet

Formann: Geir Holmstad
tlf.: 971 58 171
Prest: Erik AH Okkels
tlf.: 918 44 354
erik_okkels@hotmail.com

Den Lutherske kirke i Kautokeino

Prest og styreleder: Erik A H
Okkels - tlf.: 918 44 354
erik_okkels@hotmail.com
Diakon: Sverre Gundersen -
tlf.: 916 30 341,

Timoteusmessene i Trondheim

Prest: Torgeir Agøy
tlf.: 930 63 708
torgeir.agoy@gmail.com

Timoteus gudstj.felleskap i Drammen

Prest: Thor Henrik With
tlf.: 911 72 188
biskopwith@online.no

Tromsø Valgmenighet

Formann: Richard Skollevoll
tlf.: 97587136
richard.skollevoll@gmail.com
Prest: Erik AH Okkels
tlf.: 91844354
erik_okkels@hotmail.com

Nettsted: www.delsin.no
Facebook: [fb.com/delsinstiftet](https://www.facebook.com/delsinstiftet)

Stiftets konto:
1503 57 31706

Org.nr. 913 285 603

Gudstjenester

Balsfjord valgmenighet

17.02 Såmandssønd. Storsteinnes kpl. EAHO
THW

10.03 1. s. i faste. Nordkjosbotn kirke. EAHO

31.03 Midtfaste. Storsteinnes kpl. EAHO

14.04 Palmesøndag. Storsteinnes kpl. EAHO

Den lutherske kirke i Kautokeino

03.02 4. s. e. Kr. åp. Gudstjeneste. EAHO

24.03 3. s. i faste. Gudstjeneste. EAHO THW

14.04 Palmesøndag. Gudstjeneste. FI

Timoteusmessene i Trondheim

(Kapellet, Zion helse- og velferdssenter, Ole Hog-
stads vei 16, kl. 17.00)

03.02 5. s. i åpenbaringstiden Høymesse TA

17.02 Såmannssøndag Høymesse TA

03.03 Fastelavnssøndag Høymesse TA

17.03 2. s. i fastetiden Høymesse TA

Timoteusmessene i Drammen

(Stasjonsgata 4, Drammen, kl. 17.00)

24.02 Kristi forklarelsesdag Høymesse THW

10.03 1. s. i faste Høymesse THW

20.03 **18.00** Fastegudstjeneste THW

Huskapellet

31.03 3. s. i fastetiden Høymesse THW

07.04 4. s. i fastetiden Høymesse THW

Tromsø valgmenighet

(Sällirsalen, Salarøyveien 270, Kvaløya)

10.02 Vingårdssøndagen. Gudstjeneste EAHO

24.02 Kristi forklarelsesdag. Gudstjeneste

EAHO

03.03 Fastelavnssøndag Gudstjeneste med dåp

EAHO

17.03 2. s. i faste Gudstjeneste THW

31.03 **18.00** Midtfaste. Kveldsgudstjeneste.

EAHO

Forklaringer: TA= *Torgeir Agøy*, FI= Finn Indrebø,

EAHO = *Erik A H Okkels*, THW = *Thor Henrik With*